

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра природничо-математичної освіти

**Освітня програма підвищення кваліфікації
вчителів біології**

**«Біологія в НУШ: розвиток пізнавальної активності учнів в
освітньому процесі»**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри природничо-математичної освіти

(протокол №9 від 25 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри

Олександр ШАПОВАЛОВСЬКИЙ

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною
радою

(протокол № 5 від 10.09.2025 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації учителів біології
«Біологія в НУШ: розвиток пізнавальної активності учнів в освітньому процесі»

Розробник: Новикова Н. І., професорка кафедри природничо-математичної освіти, доктор педагогічних наук.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку вчителів біології в умовах впровадження Нової української школи в 7–9 класах відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Напрямок навчання: забезпечення розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників, зокрема:

- ознайомлення педагогів з методологічними основами пізнавальної активності учнів у сучасній школі;
- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);
- надання практичних навичок для оцінювання результатів пізнавальної активності здобувачів освіти.
-

Обсяг: 36 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- предметно-методична компетентність — здатність моделювати зміст навчання біології відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; розвивати в учнів критичне мислення; здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання для реалізації діяльнісного підходу;
- психологічна компетентність — здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів; здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність;
- прогностична компетентність — здатність прогнозувати результати освітнього процесу, планувати освітній процес.
- організаційна — здатність застосовувати різні види і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- оцінювально-аналітична компетентність — здатність аналізувати результати навчання учнів, забезпечувати процес самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів;

- емоційно-етична компетентність – здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, застосовувати в освітньому процесі практики концентрації уваги, усвідомленого емоційного реагування.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:
слухач/ка:

- знає методологічні основи пізнавальної активності в реалізації оновленої програми з біології;
- уміє розробити і впровадити елементи розвитку пізнавальної активності учнів при моделюванні визначеної теми уроку біології в рамках НУШ;
- володіє практичними навичками для оцінювання результатів пізнавальної активності здобувачів освіти

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно кошторису для всіх інших категорій.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат (за умови опрацювання не менше 50% програмного матеріалу).

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. Інтеграційно-мотиваційне заняття *(практичне, 2 години)*

Тема 1. Реєстрація слухачів, вхідний контроль.

1.1. Вхід в систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем, інструментами спілкування.

1.2. Вхідне опитування.

Тема 2. Формування очікувань.

2.1. Ознайомлення з навчальним планом курсу

2.2. Формування очікувань

Модуль 1. Пізнавальна активність учнів як психолого-педагогічна проблема

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1.1. Визначення пізнавальної активності та її складових*(лекція, 4 години)*

План лекційного заняття

1.1.1. Пізнавальна активність як важливий аспект навчання (ставлення особистості, властивість особистості, діяльність)

1.1.2. Складові пізнавальної активності (мотивація, інтерес, самостійність, критичне мислення, практичні дії)

1.2.3. Пріоритети у вивченні біології в НУШ. Активність і діяльність

1.2.4. Рівні розвитку активності за П. Я. Гальперінім (фізичної дії, фізіологічної дії, рівень дії суб'єкта та дії особистості)

Тема 1. 2. Елементи пізнавальної активності *(практичне, 2 год.)*

План практичного заняття

2.1.1. Мотиваційний, змістовно-операційний та вольовий компоненти; їх складові

2.1.2. Окреслення елементів розвитку пізнавальної активності учнів при моделюванні визначеної теми уроку біології (7-8 класи)

Модуль 2. Інноваційні технології навчання біології в аспекті розвитку пізнавальної активності.

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 2.1. Методи активного навчання:

(лекція - 2 год., практичне – 2 год.)

План лекційного заняття

2.1.1. Проєктна діяльність (на прикладах тем з біології)

2.1.2. Рольові ігри та імітаційні моделювання в курсі біології 7-8 класів

Тема 3.2.Оцінювання результатів навчання учнів з біології в аспекті розвитку їх пізнавальної активності (практичне – 4 год.)

План практичного заняття

3.2.1. Основні види, способи і засоби оцінювання результатів навчання учнів з біології в аспекті розвитку їх пізнавальної активності

3.2.2. Робота в групах. Оцінювання знань, наскрізних життєвих умінь і навичок при вивченні окремих тем уроків з біології у 7-9 класах НУШ

Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів (за вибором):

1. Реалізації діяльнісного підходу на уроках біології у 8 класі.
2. Роль мотивації та інтересу в навчанні біології. Розробка теми.
3. Формувальне оцінювання при вивченні теми уроку біології.
4. Використання сучасних освітніх технологій на уроках біології в 7(8) класах.
5. Штучний інтелект у роботі вчителя: особливості використання в освітньому процесі з біології.
6. Інтерактивні симуляції та моделі на уроках біології в НУШ.
7. Моделювання уроку біології у 7(8,9) класі з використанням сучасних технологій навчання (цифрових освітніх інтернет-ресурсів).

Час за робочою навчальною програмою - 6 год. (практичне, 6 год.)

Вихідне діагностування. Рефлексія. Тест (практичне, 2 год.)

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично. На практичних заняттях — індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної та колективної (практичної) роботи; на лекціях — експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лек-ції	Практич-ні	Самостійна робота
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля			1	
Тема 2. Формування очікувань учасників			1	
Модуль 1. Пізнавальна активність учнів як психолого-педагогічна проблема	6	4	2	
Тема 1.1. Визначення пізнавальної активності та її складових		4		
Тема 1.2. Елементи пізнавальної активності			2	
Модуль 2. Інноваційні технології навчання біології в аспекті розвитку пізнавальної активності	8	4	4	
Тема 2. 1. Методи активного навчання		2	2	
Тема 2.2. Методи особисто-орієнтованого навчання		2	2	
М	6	2	4	
Тема 3.1. Інструментарій оцінювання результатів навчання здобувачів освіти		2		
Тема 3.2. Оцінювання результатів навчання учнів з біології в аспекті розвитку їх пізнавальної активності			4	
Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів (творчих практик)	6		6	
Вихідне діагностування, рефлексія, тест	2		2	
Самостійна робота	6			6
Всього годин:	36	10	20	6